

Total number of printed pages - 15

4 (Sem 2) PRMN

PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper : 203

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

Answer all the questions.

(সকলো প্রশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা।)

1. Choose the correct option from the following :
 $1 \times 10 = 10$

নিম্নোক্ত উত্তরসমূহৰ পৰা শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Organisation that denies team work is known as

যি সংগঠনে দলগত কৰ্মসূচী অস্বীকাৰ কৰে তেন সংগঠনক
নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় :

Contd.

(i) Learning organisation

জ্ঞান আহরণৰ সংগঠন

(ii) Virtual organisation

অবাস্তুবিক সংগঠন

(iii) Project organisation

আচনিসম্পন্ন সংগঠন

(iv) Matrix organisation.

মিশ্র সংগঠন।

(b) Name the author who is not associated with human resource approach to motivation :

মানবসম্পদৰ কৰ্মপ্ৰেৰণা বৃদ্ধিৰ ধাৰণাৰ লগত নিম্নোক্ত
কোনজন লেখক জড়িত নহয় :
:

(i) Douglas Megregor

ডগলাচ মেকগ্ৰিগৰ

(ii) A. H. Maslow

এ. এইচ. মেচল্

(iii) Rensis Likert

ৰেনিচ লিকার্ট

(iv) Elton Mayo.

এলটন মেয়।

(c) The Power, which necessitates business organisations to assume social responsibility is :

যি শক্তিয়ে ব্যবসায় প্রতিষ্ঠানসমূহক সামাজিক দায়িত্ববোধ
প্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সৃষ্টি কৰে তাক নিম্নোক্ত
কোনটো নামেৰে জনা যায় :

(i) Political power

ৰাজনৈতিক শক্তি

(ii) Social power

সামাজিক শক্তি

(iii) Ethical power

নৈতিক শক্তি

(iv) Legal power.

আইনগত শক্তি।

- (d) Informal Communication is characterised by which of the following distinctiveness.

অনানুষ্ঠানিক যোগাযোগক নিম্নোক্ত কোনটো বৈশিষ্ট্যৰ
সৈতে সংযোজিত কৰিব পাৰি।

- (i) Task oriented

কৰ্ম মুখী

- (ii) People oriented

কৰ্মী মুখী

- (iii) Position oriented

স্থান মুখী

- (iv) Structure oriented.

গাঁথনি মুখী।

- (e) The plan to achieve overall organisational goal is called

সংগঠনৰ সামগ্ৰিক লক্ষ্য অৰ্জনৰ বাবে কৰা পৰিকল্পনাক
নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা ঘায়।

- (i) Strategic plan

গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিকল্পনা

- (ii) Tactical plan

কৌশলগত পৰিকল্পনা

- (iii) Operational plan

কাৰ্যকৰণীয় পৰিকল্পনা

- (iv) Standing plan.

অৱস্থান পৰিকল্পনা।

- (f) A plan for job design which satisfies employees' need for recognition is known as :

যি কর্মাঙ্কনৰ পৰিকল্পনাই কৰ্মচাৰীৰ স্বীকৃতিৰ ভাৱক সন্তুষ্ট কৰে তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

- (i) Job simplification

কৰ্ম সৰলীকৰণ

- (ii) Job rotation

কৰ্ম আবর্তন

- (iii) Job enrichment

কৰ্ম সমৃদ্ধিকৰণ

- (iv) Job enlargement.

কৰ্ম পৰিবৰ্ধন।

- (g) Who suggested equitable division of work and responsibility between management and labour ?

কোনে পৰিচালনা আৰু শ্ৰম বিভাগৰ মাজত দায়িত্ব আৰু কৰ্মৰ সমবিভাজনৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

- (i) Henri Fayol

হেন্ৰি ফয়েল

- (ii) F. W. Taylor

এফ. ডালিউ. টেইলৰ

- (iii) P. F. Druker

পি. এফ. ড্ৰুকাৰ

- (iv) G. E. Mayo.

জি. ই. মেয়’।

(h) Which one of the following is not an element of Fiedler's contingency theory?

নিম্নোক্ত কোনটো ফিডলারৰ সম্ভাব্যতা সূত্ৰৰ উপাদান
নহয়?

(i) Leader-Member relation

নেতা-সদস্য সম্পর্ক

(ii) Task-Structure

কৰ্ম গাঠনি

(iii) Position-Power

স্থান-শক্তি

(iv) Perception.

ধাৰণা।

(i) Cash flow is an example of

নগদ ধনৰ প্লাবনক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা ঘায়

(i) Operational Control

কার্যকৰণৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(ii) Managerial Control

পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(iii) Financial Control.

বিত্তিয় নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) Strategic Control.

কৌশলপূৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰণ।

- (j) Which of the following aspects of human life may be adversely affected owing to over dependence upon electronic tools ?

ইলেক্ট্রনিক সরঞ্জামৰ ওপৰত অত্যধিক নিৰ্ভৰশীলতা
মানবজীৱনৰ কোনটো দিশত প্রতিকূল প্ৰভাৱ পেলাৰ
পাৰে ?

- (i) Personal life

ব্যক্তিগত জীৱন

- (ii) Family life

পাৰিবাৰিক জীৱন

- (iii) Mental health

মানসিক স্বাস্থ্য

- (iv) all of the above.

উপৰত উল্লিখিত সকেলোচিয়েই।

Write short answers on the following : $2 \times 5 = 10$

নিম্নোক্ত বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Give two reasons why Fayol's theory has wider applicability compared to Taylor's Scientific management.

টেইলৰৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাতকৈ ফেয়লৰ সূত্ৰক কিয়
অধিক গ্ৰহণযোগ্যতা থকা বুলি কোৱা হয় ; তাৰ দুটা
কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (b) Name two strategies suggested by Michael Porter to Counter Competitive forces.

প্ৰতিযোগিতামূলক শক্তিক প্ৰতিহত কৰিবলৈ মাইকেল
পটোৰ প্ৰস্তাৱিত দুটা কৌশলৰ উল্লেখ কৰা।

- (c) Give two examples of tangible and Non-tangible planning premises.

পৰিকল্পনাৰ পাৰিপার্শ্বিকতাৰ স্পষ্টনীয় আৰু অস্পষ্টনীয়
অনুভৱৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

- (d) Mention the problem of dual accountability in matrix organisation.

মেট্ৰিক্স সংগঠনত চিহ্নিত যৌথ দায়বদ্ধতাৰ সমস্যাসমূহৰ
উল্লেখ কৰা।

- (e) State two driving forces of change in the organisation.

সংগঠনত পরিবর্তনৰ দুটা চালিকাশক্তিৰ আলোচনা কৰা।

3. Answer *any five* of the following : $4 \times 5 = 20$

নিম্নোক্ত যেই সেই পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা :

- (a) Programmed and Non-programmed decision.

কার্য পরিকল্পিত আৰু কার্য অপৰিকল্পিত সিদ্ধান্তসমূহ।

- (b) Refreezing as a process of planned change.

পরিকল্পিত পরিবর্তনৰ প্রক্ৰিয়া হিচাবে পুনঃশীতলীকৰণ।

- (c) Forms and Merits of diagonal communication.

কৌণিক যোগাযোগৰ প্ৰকাৰ আৰু সুবিধাসমূহ।

- (d) Four advantages of project organisation.

প্ৰকল্প সংগঠনৰ চাৰিটা সুবিধা আলোচনা কৰা।

- (e) Four ways to overcome barriers to delegation.

দায়িত্ব অপৰ্ণৰ বাধাসমূহ অতিক্ৰমৰ চাৰিটা উপায় লিখা।

- (f) Distinguish between planning and forecasting.

প্ৰক্ৰিয়ানুমান আৰু পৰিকল্পনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

- (g) In what way do psychology and sociology contribute towards management process ?

মনোবিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞানে পৰিচালনাৰ প্রক্ৰিয়াত
কেনেভাবে অবদান আগবঢ়াই লিখা।

- (h) Explain the process of Management by objectives.
How does it work for the benefits of individuals
and the organisation ?

10

উদ্দেশ্যধৰ্মী পৰিচালনাৰ প্রক্ৰিয়া সম্পর্কে ব্যাখ্যা কৰা। ই ব্যক্তি
আৰু সংগঠনৰ সহায়ৰ বাবে কেনে ধৰণে কার্য কৰা লিখা।

Or / নাইবা

- Outline the contribution of Peter F Drucker in the
development of management thought.

পৰিচালনাৰ তত্ত্ব সম্পর্কীয় বিষয়ত পিটাৰ এফ ড্ৰুকাৰৰ অবদান
আলোচনা কৰা।

5. Draw a chart showing functional departmentation and outline the advantages and limitations of such departmentation.

10

কর্মভিত্তিক বিভাগীকরণৰ এক বেখাচিত্র অঙ্কন কৰা আৰু লগতে
এনে বিভাগীকরণৰ পৰা উদয় হোৱা সুবিধাসমূহ আৰু
সীমাবদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What are the possible grounds of conflict between line and staff in a Line & Staff organisation ? How would you resolve such conflicts ?

এটা লাইন আৰু ষ্টাফ সংগঠনত লাইন আৰু ষ্টাফৰ মাজুত
সংঘাটৰ সম্ভাব্য কাৰণমসূহ আলোচনা কৰা। এনে সংঘাটসমূহক
তুমি কেনেকৈ নিৰাময় কৰিবা লিখা।

6. Explain the *four* styles of leadership developed by Rensis Likert and recommended the style you consider the best and why.

10

ৰেনিছি লিকার্টে উদ্বোধন কৰা নেতৃত্বৰ চাৰিটা আচৰণৰ ব্যাখ্যা
কৰা আৰু লগতে কাৰণ সহিতে তুমি ইয়াৰে কোনটো সৰ্বোৎকৃষ্ণ
বুলি ভাবা লিখা।

Or / নাইবা

Discuss Frederick Herzberg's two factor theory of motivation and critically analyse the limitations of the theory.

ফ্ৰেডাৰিক হার্জবার্গৰ কৰ্মপ্ৰেণণৰ দৈত-উপাদানযুক্ত সূত্ৰটো
আলোচনা কৰা আৰু লগতে এই সূত্ৰৰ সীমাবদ্ধতা সম্পর্কে
সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

Explain the terms Feedforward control and Feedback control. Also specify areas of their application.

10

কার্যপৰিচালনাৰ পূৰ্বাহ আৰু অপৰাহ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা মানে কি
লিখা। লগতে এই দুই ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰ নিৰ্ধাৰণ
কৰা।

Or / নাইবা

Explain Zero Based Budgeting and Standard Cost techniques of modern day controlling system.

আধুনিক কালৰ নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ কৌশল হিচাবে শূন্য ভিত্তি
ছাঞ্জিট আৰু মানক ব্যয়ৰ ব্যাখ্যা কৰা।